

har efter min mening forsømt den opgave, som man også bør have i forhold til den politiske virkelighed, vi har i Danmark, nemlig at melde ud, hvordan man forholder sig til andre partiers synspunkter.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har med stor opmærksomhed og betydelig interesse lyttet til debatten her i eftermiddag, og jeg tror, at jeg vil udtrykke det på den måde, at der er passager, der har været mere perspektivrige og opløftende end andre, og jeg kan godt beklage, at de ansatser, der var til at få en lidt mere principiel debat om menneskerettigheder, hurtigt blev trampet under fode af en – efter min opfattelse – måske mindre perspektivrig debat om nogle tekniske detaljer uden den helt store interesse.

Kl. 16.15

Derfor vil jeg egentlig godt her indledningsvis forfølge tråden om det mere principielle, også for at klargøre nogle ting i forhold til den debat, der har fundet sted her om regeringens og min holdning til spørgsmålet om menneskerettigheder.

Man kunne jo starte med at stille det spørgsmål: Er der eller eksisterer der et sæt af universelle, umistelige og ukrænkelige menneskerettigheder? Svaret giver sig selv: Nej, enhver kan forvise sig om, at sådan er det ikke. Det ser man jo bl.a. af, at der alt for mange steder i verden sker en undertrykkelse af mennesker og helt klart jo en overtrædelse af det, mange af os vil opfatte som menneskerettigheder. Så når man stiller spørgsmålet: Er der?, så er svaret: Nej, det kan man se i verden, at der ikke er.

Så kunne man stille det næste spørgsmål: Bør der gælde et sæt af universelle, umistelige og ukrænkelige menneskerettigheder? Og der er min klare opfattelse ubetinget ja, idet jeg opfatter sådanne rettigheder som, skal vi kalde det en beskyttelseszone omkring det enkelte menneske, en beskyttelse mod overgreb og undertrykkelse. Det vil altså sige, at jeg opfatter det som frihedsrettigheder, retten til liv, frihed og ejendom, frihed til at ytre sig, forsamle sig, frihed til at udøve sin religion og de klassiske frihedsrettigheder.

Er de så universelle? Ja, de burde være det efter min politiske opfattelse, men igen kan man se, at nej, sådan opfattes det ikke. Det er jo netop et stridspunkt i verden i dag, at der er samfund og kulturer, som ikke accepterer eksistensen af universelle, umistelige og ukrænkelige menne-

skerettigheder, ja, der er samfund og kulturer, der opfatter det som en vestlig opfindelse, som man ikke vil indordne sig under.

Når jeg lægger vægt på at trække de her ting frem sådan mere principielt, er det, fordi her synes jeg, der er et spændende område for forskning. Er der så enighed om indholdet af begrebet menneskerettigheder? Nej, det er der jo heller ikke. Selv blandt dem, der bekender sig til, at der eksisterer et begreb, der hedder menneskerettigheder, er det jo en diskussion: Hvad er menneskerettigheder?

Man kan lægge vægt på frihedsrettigheder, sådan som jeg har defineret dem her, men der findes jo også, skal vi kalde det subjektive rettigheder, hvor man siger, at menneskerettigheder er retten til arbejde, retten til bolig, retten til uddannelse. Frihedsrettighederne er karakteriseret ved, at dem kan man opfylde uden indgreb, dem kan man opfylde bare ved at lade være med at begå overgreb, mens der til de subjektive rettigheders opfyldelse kræves indgreb eller handling, aktiv handling. Man kan spørge sig selv: Hvordan sanktioneres man så, hvis retten til arbejde, retten til bolig, retten til uddannelse ikke opfyldes? Også her er der et spændende felt for forskning.

Derfor er konklusionen, at der i allerhøjeste grad er behov for analyse af disse ting, for forskning i disse ting, og sammenlægningen af de fem institutioner, som regeringen lægger op til, går netop ud på at skabe et bedre forskningsmiljø. Det var jo derfor, jeg i min indledning sagde, at et af resultaterne af det her vil blive en styrket forskningsindsats, bl.a. når det gælder menneskerettigheder.

Debatten har jo så i et vist omfang drejet sig om, om denne menneskerettighedsenhed er uafhængig, om den er fri, om den respekterer de såkaldte Paris-principper. Jeg tror, det står lysende klart både efter det, jeg har sagt, og efter det udkast til lovforslag, der nu er i høring, at selvfølgelig vil menneskerettighedsenheden være fri og uafhængig og opfylde Paris-principperne.

Det har så fået nogle til at sige: Ja ja, men det er jo regeringen, der har ændret holdning undervejs. Der kan jeg bare henvise til, at det, jeg har sagt i dag, sagde jeg faktisk første gang allerede den 25. januar i et svar på et skriftligt spørgsmål:

Kl. 16.20

»... regeringen (vil) finde en model, der lever fuldt og helt op til internationale normer, de såkaldte Paris-principper, og Folketinget vil få lej-